

Són realment els indecisos més unionistes?

Els indecisos són en bona mesura persones que se senten eminentment catalanes i que preferirien un model territorial federal, però que probablement podrien decidir el seu vot en funció del model d'estat que es plantegés des de Madrid

Cues per votar en un col·legi electoral de La Ràpita | Sofia Cabanes

En motiu de la presentació de la darrera Enquesta sobre context polític a Catalunya (<http://ceo.gencat.cat/ceop/AppJava/pages/home/fitxaEstudi.html?collid=6068&lastTitle=Enquesta+sobre+context+pol%EDtic+a+Catalunya.+2016>) el director del CEO, Jordi Argelaguet, afirmava que 'la gent que vol la independència ho manifesta sense matisos, en canvi, els que no la volen mostren més oscil·lacions, no s'atreveixen a dir-ho i menys en una enquesta telefònica?'. La frase ha corregut com la pólvora per les xarxes, sobretot tenint present que venia d'una persona que ocupa un càrrec polític designat pel govern de la Generalitat.

Ara bé, fins a quin punt aquesta afirmació és del tot certa? Són els indecisos persones més potencialment favorables a la unitat d'Espanya? Hi ha diversos elements que s'han de tenir en compte a l'hora d'analitzar la pregunta del CEO i, per fer-ho, utilitzarem precisament l'enquesta publicada ahir. Anem a pams.

Són els indecisos més unionistes?

En primer lloc, cal dir que en l'enquesta hi ha 84 persones que responen que 'No saben?' o 'No contesten?' si estan a 'favor que Catalunya esdevingui un estat independent?', els quals representen el 7,94% dels enquestats. Quin perfil tenen aquestes persones? Si ens fixem en la

pregunta sobre la seva preferència territorial no ens hauria d'estranyar que més de la meitat (el 52%) són persones amb una preferència per l'estat federal. A molta distància hi ha els partidaris que Catalunya sigui una CCAA com en l'actualitat (15%). Finalment, entre els Ns/Nc de la pregunta sobre si està a favor que Catalunya sigui un estat independent hi ha, com era d'esperar, un 30% que tampoc saben o no contesten la pregunta sobre preferència territorial.

Si enlloc de fixar-nos en la preferència territorial ens mirem la identitat de l'individu (una variable que explica en bona mesura el suport o no a la independència) veiem com el 54% dels indecisos sobre la independència se senten tan catalans com espanyols (en el global de l'enquesta el percentatge és del 37%). Quant a la resta, hi ha un 41% que se senten més catalans que espanyols o només catalans (en el global de la població és del 50%).

En definitiva, aquests indecisos són en bona mesura persones que se senten eminentment catalanes i que preferirien un model territorial federal, però que probablement en funció del model d'estat que es plantegés des de Madrid podrien decidir el seu vot. Un percentatge menor d'aquests individus sí que són persones amb un perfil més unionista.

Per què no hi ha abstencionistes en la pregunta del CEO?

La pregunta del CEO està plantejada de tal manera que, enlloc de preguntar sobre el vot en un eventual referèndum, ho fa sobre si la persona està o no a favor que Catalunya esdevingui un estat. Té tres respostes possibles: Sí, No i els ja mencionats NS/NC (aquesta última, en realitat, són dues opcions, però s'agrupen). Quan interpretem aquesta pregunta ho fem de manera que assumim que els que estan a favor que Catalunya fos estat votarien que sí en un referèndum i viceversa. Dit d'una altra manera: per què hauries de votar en contra si dius que estàs a favor que Catalunya esdevingui un Estat?

És correcta, però, aquesta assumpció? Tot i no ser errònia del tot, les dades de quan s'han fet la pregunta sobre el referèndum (el CEO la va fer fins el 2014) ens mostren l'abstenció importa, atès que hi hauria un percentatge important de gent que no aniria a votar en una consulta. Pots estar a favor que Catalunya esdevingui un estat i quedar-te a casa el dia del referèndum.

Qui són aquesta gent? Fent un exercici de certa política ficció amb les dades que tenim, podem seleccionar aquells individus que en les passades eleccions del 27S del 2015 es van abstenir. Ateses les circumstàncies de les eleccions -en les que es va debatre principalment sobre el model territorial i la participació electoral va ser rècord- no sembla un exercici molt descabellat. Doncs bé, les dades de l'enquesta ens mostren que, si assumim que les persones que el 27S es van abstenir ho tornarien a fer, el resultat del referèndum seria que el 47,40% votaria a favor mentre que el 45,28% votaria en contra de la independència. Precisament perquè l'enquesta del CEO publicada ahir no tenia en compte l'abstenció, el percentatge era de 45,33% a favor i 46,82% en contra de la independència. En aquest cas doncs, quan assignem a alguns individus a l'abstenció en base al seu comportament el passat 27-S, el suport a la independència augmentaria lleugerament.

Si bé és cert que el perfil de l'abstencionista tradicional a Catalunya és més proper a l'unionisme que a l'independentisme, la pregunta del CEO ens està mostrant l'estat d'opinió de l'electorat sobre la independència, més que no pas el vot en un eventual referèndum. En definitiva, si el que es vol és estimar el suport a la secessió hi ha dues opcions potencials: en primer lloc, preguntar-ho tal i com ho va fer fa pocs dies El Periódico (<http://www.elperiodico.cat/ca/temes/enquesta-gesop-910>) : ?Si anés a votar, votaria sí o no a la independència??. En segon lloc, es pot fer d'una forma més o menys indirecte, com fa el CEO (?Vol vostè la independència de Catalunya?). Mentre la primera opció ens permet tenir en compte l'abstenció, la segona no captura el fet que hi hauria gent que potencialment s'abstindria en un referèndum. Totes dues opcions tenen avantatges, però també tenen inconvenients. En el fons no sabrem quina aproximació es desvia menys de la realitat fins el dia que es convoqui el referèndum i se celebri.

